

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) Nr. 447/2012

(2012. gada 21. marts),

ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām, nosakot regulatīvus tehniskos standartus, kas attiecas uz kredītreitingu metodoloģijas atbilstības novērtēšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 21. panta 4. punkta d) apakšpunktā,

tā kā:

- (1) Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punktā noteikts, ka kredītreitingu aģentūrai jāizmanto stingra, sistematiska, pēctecīga un izvērtēšanai pakļauta kredītreitinga noteikšanas metodoloģija, balstoties uz pagātnes pieredzi, tostarp atpakaļejošām pārbaudēm.
- (2) Šī regula ir vajadzīga, lai nodrošinātu pārredzamību novērtējumā, ko veic Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK ⁽²⁾, un lai paredzētu vienotus noteikumus attiecībā uz prasībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punktā.
- (3) EVTI ir jānovērtē kredītreitingu aģentūru atbilstība Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punkta noteikumam, izskatot reģistrācijas pieteikumus saskaņā ar minētās regulas 15. pantu. Pēc reģistrācijas EVTI tās veiktās pastāvīgas uzraudzības ietvaros būtu jānovērtē kredītreitingu aģentūru atbilstība 8. panta 3. punkta noteikumam, kad vien tā uzskata, ka šāds novērtējums ir vajadzīgs.
- (4) Regula (EK) Nr. 1060/2009, jo īpaši tās 23. pants, neatļauj EVTI, Komisijai vai dalībvalstu valsts sektora iestādēm iejaukties attiecībā uz kredītreitingu saturu un metodoloģiju. Attiecīgi šajā regulā būtu jāparedz noteikumi, saskaņā ar kuriem šīs metodoloģijas jānovērtē, bet tajā nevajadzētu paredzēt, ka minētās iestādes lemj par to kredītreitingu precizitāti, kuri noteikti, piemērojot šīs metodoloģijas.

(5) Regulas (EK) Nr. 1060/2009 6. panta 2. punktā, to skatot saistībā ar I pielikuma A iedaļas 9. punktu, noteikts, ka kredītreitingu aģentūra izveido pārskatītāja amatu, kurš ir atbildīgs par metodoloģijas, modeļu un kredītreitingu noteikšanas pamatā esošo pieņēmumu, piemēram, matemātisko vai korelācijas pieņēmumu, un jebkuru tajos izdarītu būtisku izmaiņu vai grozījumu periodisku pārskatīšanu, kā arī par šīs metodoloģijas, modeļu un kredītreitingu noteikšanas pamatā esošo pieņēmumu piemērotību, ja tos izmanto vai tos ir paredzēts izmantot jaunu finanšu instrumentu vērtēšanai.

(6) Šī regula ir balstīta uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko EVTI iesniegusi Komisijā apstiprināšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. pantā noteikto procedūru.

(7) EVTI ir veikusi atklātas sabiedriskās apspriešanās par regulatīvo tehnisko standartu projektu, uz kuru ir balstīta šī regula, izanalizējusi iespējamās attiecīgās izmaksas un ieguvumus un lūgusi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 37. pantu izveidotās Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas viedokli. Turklāt EVTI 2011. gada maijā publicēja aicinājumu sniegt atsauksmes, lai saņemtu informāciju no tirgus dalībniekiem.

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā paredzēti noteikumi, kas jāizmanto, novērtējot kredītreitingu metodoloģijas atbilstību prasībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punktā.

2. pants

Atbilstības pierādīšana

Kredītreitingu aģentūrai jebkurā laikā jāspēj pierādīt EVTI tās atbilstību prasībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punktā attiecībā uz kredītreitingu metodoloģijas izmantošanu.

3. pants

EVTI veiktā atbilstības novērtēšana

1. Papildus pārbaudei, vai kredītreitingu aģentūras atbilst Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punkta prasībām attiecībā uz reģistrācijas pieteikumu saskaņā ar minētās regulas

⁽¹⁾ OV L 302, 17.11.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.

15. pantu, EVTI, ja uzskata to par nepieciešamu, pārbauda, vai katra kredītreitingu aģentūra pastāvīgi atbilst Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punkta prasībām.

2. Pārbaudot kredītreitingu aģentūru atbilstību Regulas (EK) Nr. 1060/2009 8. panta 3. punkta prasībām, EVTI izmanto visu informāciju, kas ir būtiska, vērtējot kredītreitingu metodoloģijas izstrādi, apstiprināšanu un pārskatīšanu.

3. Nosakot atbilstīgo novērtējuma līmeni, EVTI ņem vērā to, vai attiecībā uz kredītreitingu metodoloģiju jau agrāk ir tikusi pierādīta konsekvence un precizitāte kredītspējas prognozēšanā, un, lai pārbaudītu konkrēto metodoloģiju, tā var arī piemērot apstiprināšanas metodes, piemēram, atbilstīgus saistību neizpildes gadījumu vai pārejas pētījumus.

4. pants

Novērtējums, vai kredītreitingu metodoloģija ir stingra

1. Kredītreitingu aģentūra izmanto un piemēro kredītreitingu metodoloģijas, kas:

- a) saistībā ar to izstrādi un saistītajiem apstiprinājumiem paredz skaidras procedūras un stingras pārbaudes, kas ļauj tās pienācīgi novērtēt un vajadzības gadījumā mainīt;
- b) aptver visus ietekmējošos faktoros, kurus uzskata par būtiskiem, lai noteiktu vērtējamās struktūras vai finanšu instrumenta kredītspēju, un kurus apstiprina statistikas dati un vēsturiskā pieredze un pierādījumi;
- c) ņem vērā modelētās attiecības starp struktūrām vai finanšu instrumentiem, kam noteikts reitings, ar vienādu riska faktoru un riska faktoros, kas ietekmē kredītreitingu metodoloģijas;
- d) iekļauj uzticamus, atbilstīgus un ar kvalitāti saistītus analītiskos modeļus, galvenos reitingu noteikšanas pamatā esošos pieņēmumus un kritērijus.

2. Kredītreitingu aģentūra sastāda un iesniedz sarakstu ar sīkiem paskaidrojumiem attiecībā uz izmantotajām kredītreitingu metodoloģijām par:

- a) katru kvalitatīvo rādītāju, tostarp šo rādītāju kvalitatīvā novērtējuma apmēru;
- b) katru kvantitatīvo rādītāju, ieskaitot galvenos mainīgos lielumus, datu avotus, galvenos pieņēmumus, modelēšanu un kvantitatīvās metodes.

3. Šā panta 2. punktā minētajā sīki izstrādātajā paskaidrojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) paziņojumu par katra kvalitatīvā vai kvantitatīvā rādītāja nozīmi, kurus izmanto attiecīgajā kredītreitingu metodoloģijā,

attiecīgā gadījumā ietverot aprakstu un pamatojumu par šiem faktoriem piešķirto svērumu un to ietekmi uz kredītreitingiem;

- b) novērtējumu par saistību starp attiecīgajā kredītreitingu metodoloģijā izmantotajiem galvenajiem pieņēmumiem un no makroekonomikas un finanšu datiem iegūtajiem kritiskajiem riska faktoriem; vai

- c) novērtējumu par saistību starp kredītreitingu metodoloģijā izmantotajiem galvenajiem pieņēmumiem un, piemērojot šo metodoloģiju, noteikto kredītreitingu svārstīgumu laika gaitā.

4. Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģijas un ar tām saistītos analīzes modeļus, kredītreitingu noteikšanas pamatā esošos pieņēmumus un kritērijus, kuros iespējams nekavējoties ņemt vērā konstatējumus vai rezultātus, kas gūti iekšējā pārskatīšanā vai uzraudzības pārskatīšanā, ko veicis kāds no šiem:

- a) kredītreitingu aģentūras administratīvās vai uzraudzības padomes neatkarīgie locekļi;
- b) kredītreitingu aģentūras pārskatīšanas funkcija;
- c) jebkura cita attiecīga persona vai komiteja, kas iesaistīta kredītreitingu metodoloģijas uzraudzībā un pārskatīšanā.

5. pants

Novērtējums, vai kredītreitingu metodoloģija ir sistemātiska

1. Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģiju un saistītos analītiskos modeļus, galvenos kredītreitingu noteikšanas pamatā esošos pieņēmumus un kritērijus, kurus sistemātiski piemēro visu kredītreitingu noteikšanā attiecībā uz konkrētu aktīvu kategoriju vai tirgus segmentu, ja vien nav objektīva iemesla rīkoties citādi.

2. Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģiju, kurā iespējams nekavējoties ņemt vērā jebkuras tās atbilstības pārskatīšanas rezultātus.

6. pants

Novērtējums, vai kredītreitingu metodoloģija ir pēctecīga

Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģijas, kas ir izstrādātas un tiek īstenotas tādā veidā, ka ļauj:

- a) turpināt tās izmantot, ja vien nav objektīva iemesla mainīt vai pārtraukt izmantot attiecīgo kredītreitingu metodoloģiju;
- b) nekavējoties ņemt vērā jebkuru notiekošās uzraudzības vai pārskatīšanas konstatējumu, jo īpaši – ja izmaiņas strukturālajos makroekonomikas vai finanšu tirgus apstākļos spētu ietekmēt kredītreitingus, kas noteikti saskaņā ar attiecīgo metodoloģiju;

c) salīdzināt kredītreitingus dažādās aktīvu kategorijās.

7. pants

Novērtēšana, vai kredītreitingu metodoloģija ir pakļauta izvērtēšanai, kas balstīta uz līdzšinējo pieredzi, tostarp atpakaļejošām pārbaudēm

1. Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģijas, kuras ir pamatotas ar kvantitatīviem pierādījumiem par kredītreitingu metodoloģijas selektivitāti.
2. Kredītreitingu aģentūra izmanto kredītreitingu metodoloģijas, kurās aprakstīti šādi aspekti:
 - a) kredītreitingu, kas noteikti saskaņā ar attiecīgo metodoloģiju, stabilitāte un prognozēšanas spēja, vadoties pēc līdzšinējās pieredzes attiecīgos laika periodos un attiecībā uz dažādām aktīvu grupām;
 - b) tas, cik lielā mērā attiecīgajā kredītreitingu modelī izmantotie pieņēmumi atšķiras no faktiskajiem saistību neizpildes un zaudējumu koeficientiem.
3. Kredītreitingu metodoloģijas apstiprināšanai jābūt izstrādātai tā, lai:
 - a) tiktu pārbaudīta kredītreitingu metodoloģijas atkarība no izmaiņām jebkurā no tajā izmantotajiem pieņēmumiem, tostarp kvalitatīvajos un kvantitatīvajos faktoros;
 - b) tiktu pietiekami un pienācīgi novērtēti līdzšinējie kredītreitingi, kas noteikti saskaņā ar attiecīgo metodoloģiju;
 - c) tiktu izmantoti uzticami dati, tostarp atbilstoša lieluma datu atlases paraugi;
 - d) pienācīgi tiktu ņemti vērā vērtējamo struktūru vai finanšu instrumentu galvenie ģeogrāfiskie apgabali attiecībā uz katru vērtēto kredītreitingu kategoriju (piemēram, strukturēto finanšu, valsts, korporatīvie, finanšu iestāžu, apdrošināšanas, publiskā sektora finanšu reitingi).

4. Kredītreitingu aģentūra piemēro procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek apzinātas un pienācīgi novērtas sistēmiskas kredītreitingu nepilnības, kuras konstatētas atpakaļejošā pārbaudē.

5. Kredītreitingu metodoloģijas pārskatīšanas procesā kredītreitingu aģentūra:

- a) veic regulāru pārskatu par vērtējamo struktūru un finanšu instrumentu kredītreitingiem un darbības rezultātiem;
- b) veic testēšanu atlases paraugu ietvaros un ārpus paraugiem;
- c) ņem vērā vēsturisko informāciju par apstiprināšanu vai atpakaļejošām pārbaudēm.

8. pants

Atkāpes

Gadījumos, kad ir pieejami ierobežoti kvantitatīvi pierādījumi, kas nodrošina kredītreitingu metodoloģijai prognozēšanas spēju, kredītreitingu aģentūru atbrīvo no pienākuma panākt atbilstību šīs regulas 7. panta prasībām, ja tā:

- a) nodrošina, ka kredītreitingu metodoloģijas sniedz iespēju veikt pienācīgas kredītpējas prognozes;
- b) piemēro iekšējās procedūras konsekventi laika gaitā un dažādos tirgus segmentos;
- c) piemēro procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek apzinātas un pienācīgi novērtas sistēmiskas kredītreitingu nepilnības, kuras konstatētas atpakaļejošā pārbaudē.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2012. gada 21. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO